



ŠTÁTNÝ  
ARCHÍV  
V TRNAVE

VEREJNÁ KNIŽNICA MESTA  
TRNAVY 1927-1951

VERAJNÁ KNIŽNICA MESTA TRNAVY 1927 - 1951

Inventár fondu



ŠTÁTNÝ  
ARCHÍV  
Spracoval Jozef Šimončič  
V TRNAVE

Trnava február 1961

## VEREJNÁ KNIŽNICA MESTA TRNAVY

I. Otázka verejnej mestskej knižnice po r.1918 nebola vyjasnená. V r.1921 prijalo mesto Trnava vo funkcii knihovníka a archivára, spisovateľa Ferka Urbánka, ale bez konkrétnej pracovnej náplne. Tento však bez pracovných výsledkov odchádza v r.1923 zo služieb mesta (ZR č.916/23).

V Albertinume zostalo neobhospodarované dedičstvo Bratislavského maďarského všeobecnevzdelávacieho spolku (Magyar közművelődési egyesület), Verejnej mestskej knižnice (Nagyszombati városi közkönyvtár) a Chlapčenskej meštianky (Nagyszombati közs. polgári fiuiskola). Maďarské knihy tohto dedičstva boli vyradené a ich časť bola ponúknutá Spolku sv.Vojtecha v Trnave a ďalšiu časť prevzal archív mesta Trnavy. - V r.1924 na návrh A.Kubála priznala mestská rada ročnú odmenu 100,-Kčs Školníkovi v Albertinume, Júliusovi Takácsovi, za zemetanie knižnice a ukladanie kníh.

Zákon č.430/1919 Zb. usmerňuje budovanie verejných knižníc a obeňák referátu ministerstva školstva a národnej osvety v Bratislave č.19172/II-1925 v smysle prevádzacieho zákona č.607/1919 Zb. čl.36 určil mestu Trnave vytvoriť 8 člennú knižničnú radu. Táto knižničná rada bola vytvorená na zasadnutí zastupiteľského sboru už 2.mája 1925 (č.125). Jej 4 členovia zo zastupiteľského sboru boli Karol Schramm, Dr.František Thomsa, Ľudovít Bartek a Viktor Jesenský. Po dva roky pripravuje táto knižničná rada otvorenie knižnice. Preberá miestnosti v Albertinume, zakupuje traverzy od ČSD k adaptácii miestností (stolár Pavol Havlík dáva ponuku na vnútorné zariadenie knižnice. V r.1925 je v Banskej Bystrici knihovnícky kurz, ale Trnava nemá koho vyslať, pretože nie je knihovník. Verejnosť sa však dožaduje otvorenia knižnice a tito žiadostí tlmočí rade mesta jej člen Jozef Paška (č.3115/25). Knižničná rada dostáva urýchlene 10.000 Kčs na nákup kníh. V r.1926 rada mesta Trnavy vypisuje súbeh na obsadenie miesta mestského knihovníka s platom 300,-Kčs mesačne. Podmienky súbehu sú poslané len učiteľom trnavských škôl.

12.febr.1927 je vymenovaný za knihovníka odborný učiteľ Eugen ROTT (nar.2.9.1898) a č.605/27 Vshr. menovanie knihovníka radoú nadobúda platnosti. Eugen Rott je ihneď poslaný na knihovnícky kurz (3 týždne) do Liptovského sv.Mikuláša, odkiaľ sa vracia s titulom štátneho knihovníka. Ako základ pre knižnicu mu odovzdáva RTJ (Vi-

ktor Jesenský) vyše 300 kníh. Z knižného fondu bývalej Nagyszombati városi közkönyvtár prebralo sa len niekoľko ročníkov slovenských časopisov, maďarské knihy boli vyradené. Eugen Rott viedol knižnicu do leta r.1939, kedy dochádza k výmene s novým mestským knihovníkom a archivárom Karolom GAROM. Karol Gara bol v tejto funkcií v službách mesta do 31.júla 1942. 1.okt.1943 nastupuje nový knihovník a mestský archivár Jozef MAZÚR.

V r.1944 vyšiel Soznam kníh verejnej knižnice mesta Trnavy na základe katalógu spracovaného Eugenom Rottom.

Po oslobodení zasadá prvý raz knižničná rada verejnej knižnice mesta Trnavy 9.sept.1946, kedy sú prevedené voľby funkcií. Predsedom rady sa stáva Ján Kostiha a tajomníkom Jozef Mazúr. Zároveň predkladá rada Miestnemu národnému výboru v Trnave návrh o menovaní Jozefa Mazúra za knihovníka, ktorý už túto funkciu do teraz vykonával. Bol schválený tiež knižničný poriadok. Knižnica je otvorená denne okrem soboty a nedele od 17,00-20,00.hod. Zapožičať si možno dve knihy za poplatok 1,-Kčs za jednu. Verejnosti bola knižnica sprístupnená 1.čkt.1946. - Na ďalších zasadaniach prerokúva knižničná rada otázky pomocného personálu, finančné problémy, nákup kníh, kontroly príručnej pokladnice, zariadenie knižnice, vydanie zoznamu kníh (22.1.1949), odmeny zamestnancom knižnice atď.

Zákonom č.46/1951 zb. boli zrušené knižničné rady a knižnice sú riadené odbormi školstva a kultúry národných výborov. A rada Okresného národného výboru v Trnave dňa 30.apr.1952 uznesením č.269/52 zriaďuje v Trnave Okresnú ľudovú knižnicu na základe vyhlášky ministerstva informácií č.186/50 a obežníka Povereníctva informácií č.246/51. Za základný fond Okresnej ľudovej knižnice boli určené knihy Verejnej knižnice mesta Trnavy, ktoré boli spolu so zariadením odovzdané knihovníkom Jozefom Mazúrom, zástupcom ONV Trnava Elene Žabkovej, knihovníčke a Jozefovi Mončekovi, knižničnému inšpektorovi v dňoch 15.-17. a 22.-23.dec.1952.

II. Okrem pokladničnej knihy a prírastkového katalogu (1927-1951) vznikol fond z úradnej činnosti Jozef Mazúra (1943-1952) a li mituje sa na dčtovní evidenciu. I v zápisniciach knižničnej rady pravažuje problematika finančná.

Účty sú ešte radené chronologicky do obálok s popisom obsahu. Fon

je uložený v 2 kartónoch, časové rozpäťie 1927-1951. Skartácia nebola prevedená a usporiadanie fondu nevyžadovalo žiadnej zvláštej manipulácie.

Materiál možno využiť k štúdiu rozvoja a dejín socialistickej kultúry.

Inventár fondu bol vypracovaný vo februári 1961.



# ŠTÁTNY ARCHÍV V TRNAVE

1. Zápisnice zo zasadania knižničnej rady mesta Trnavy  
9.9.1946-28.1.1950  
slov., 20x30cm, voľné listy, fol.10, zachov.
2. Pokladničná kniha mestskej verejnej knižnice  
1929-1951  
slov., 38x30cm, plátenná väzba, folií 99, zachov.
3. Denník príjmov mestskej verejnej knižnice  
7.10.1946-2.11.1950  
slov., 21x30cm, plátenná väzba, folií 84, zachov.
4. Účty mestskej verejnej knižnice - účet mestskej sporiteľne  
30.11.1943-31.12.1943
5. Účty mestskej verejnej knižnice - účet mestskej sporiteľne  
1.1.1944-31.3.1944
6. Účty mestskej verejnej knižnice - účet mestskej sporiteľne  
1.4.1944-31.5.1944
7. Účty mestskej verejnej knižnice - účet mestskej sporiteľne  
1.6.1944-30.9.1944
8. Účty mestskej verejnej knižnice - účet mestskej sporiteľne  
1.10.1944-31.12.1944
9. Účty mestskej verejnej knižnice - účet mestskej sporiteľne  
1.1.1945-30.7.1945
10. Účty mestskej verejnej knižnice - účet mestskej sporiteľne  
1.1.1946-8.7.1946
11. Účty výdavkov mestskej verejnej knižnice z príručnej pokladnice  
1.12.1943-31.12.1944
12. Účty výdavkov mestskej verejnej knižnice z príručnej pokladnice  
1.1.1945-31.12.1945
13. Účty výdavkov mestskej verejnej knižnice z príručnej pokladnice  
1.12.1946-31.12.1946
14. Účty výdavkov mestskej verejnej knižnice z príručnej pokladnice  
1.1.1947-31.12.1947
15. Účty výdavkov mestskej verejnej knižnice z príručnej pokladnice  
1.1.1948-31.12.1948
16. Účty výdavkov mestskej verejnej knižnice z príručnej pokladnice  
1.8.1945-31.12.1945
17. Účty výdavkov mestskej verejnej knižnice z príručnej pokladnice  
1.1.1949-31.12.1949
18. Účty výdavkov mestskej verejnej knižnice z príručnej pokladnice  
1.1.1950-31.12.1950
19. Účtovné doklady knižničnej rady verejnej knižnice mesta Trnavy  
1946
20. Účtovné doklady knižničnej rady verejnej knižnice mesta Trnavy  
1947
21. Účtovné doklady knižničnej rady verejnej knižnice mesta Trnavy  
Druhý polrok 1947
22. Účtovné doklady mestskej verejnej knižnice  
1948

- 23. Účtovné doklady mestskej verejnej knižnice  
1949
- 24. Účtovné doklady mestskej verejnej knižnice  
1950
- 25. Účtovné doklady mestskej verejnej knižnice  
1951
- 26. Pokladničné doklady mestskej verejnej knižnice  
I.-VI.1943
- 27. Nevyplatené účty mestskej verejnej knižnice  
1941-1943
- 28. Prírastkový zoznam kníh verejnej knižnice mesta Trnavy  
1927-1935  
slov., 24x21 cm, plát.väzba, folií 345, zachov.
- 29. Soznam kníh verejnej knižnice mesta Trnavy.  
Na podklade soznamu zhotoveného Eugenom Rottom.  
1944  
Trnava, Ferko Urbánek, 8°, strán 215.



# ŠTÁTNY ARCHÍV V TRNAVE



ŠTÁTNÝ  
ARCHÍV  
V TRNAVE